

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 กรณีศึกษาอำเภอโกสุมพิสัย
ผู้วิจัยสรุปผล และนำเสนอตามลำดับดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 กรณีศึกษาอำเภอโกสุมพิสัย
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 กรณีศึกษาอำเภอ
โกสุมพิสัยจำแนกตามขนาด โรงเรียน และสถานภาพ
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่
ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1
กรณีศึกษาอำเภอโกสุมพิสัย

สมมติฐานของการวิจัย

1. การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 กรณีศึกษาอำเภอโกสุมพิสัย อยู่ในระดับ
มาก
2. การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 กรณีศึกษาอำเภอโกสุมพิสัย ที่มีขนาด
โรงเรียนและสถานภาพต่างกัน มีระดับการปฏิบัติงานแตกต่างกัน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 กรณีศึกษาอำเภอโกสุมพิสัย จำนวน 825 คน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 264 คน ซึ่งได้จากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยการเปิดตารางเครจซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan) (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 40) และใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 43)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด แบ่งออกเป็น 3 ตอน มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ มาตราส่วนประมาณค่า และปลายเปิด

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป คำนวณหาความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที่ t-test (Independent Sample)

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย คณะกรรมการสถานศึกษาจากโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 189 คน โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 75 คน และเป็นผู้แทนครู จำนวน 52 คน และผู้แทนชุมชน จำนวน 212 คน

2. ระดับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 กรณีศึกษาอำเภอโกสุมพิสัย

ผลการวิจัย พบว่า ระดับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 กรณีศึกษาอำเภอโกสุมพิสัย โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการบริหารทั่วไป ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านวิชาการ และด้านงบประมาณ

3. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 กรณีศึกษาอำเภอโกสุมพิสัย จำแนกตามขนาดโรงเรียน และสถานภาพ

ผลการวิจัย พบว่า

3.1 การปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 กรณีศึกษาอำเภอโกสุมพิสัย ระหว่างโรงเรียนขนาดเล็ก และโรงเรียนขนาดใหญ่ โดยภาพรวมและรายด้าน มีการปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้

3.2 การปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 กรณีศึกษาอำเภอโกสุมพิสัย ระหว่างผู้แทนครู และผู้แทนชุมชน โดยภาพรวมและรายด้าน มีการปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้

4. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 กรณีศึกษาอำเภอโกสุมพิสัย

ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 กรณีศึกษาอำเภอโกสุมพิสัย ดังนี้

4.1 ด้านวิชาการ เห็นว่า ขาดการส่งเสริมและอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นยังไม่บรรลุวัตถุประสงค์ ดังนั้น ควรนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามา

บูรณาการการจัดการเรียนการสอนและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และควรวางมาตรการเพิ่มขึ้น พร้อมทั้งปฏิบัติให้เป็นรูปธรรมมากกว่านี้

4.2 ด้านงบประมาณ เห็นว่า งบประมาณมีน้อยไม่เพียงพอ และการจัดสรรงบประมาณล่าช้าไม่ทันการบริหารจัดการ ดังนั้น ควรจัดสรรงบประมาณให้เป็นไปตามแผนและโปร่งใส

4.3 ด้านการบริหารงานบุคคล เห็นว่า ครูปฏิบัติการสอนไม่ตรงตามวิชาเอก ดังนั้น ควรจัดครูให้ทำการสอนตรงกับความรู้ความสามารถ

4.4 ด้านการบริหารทั่วไป เห็นว่า ครูไม่ค่อยผูกพันกับชุมชน ดังนั้น ควรมีการส่งเสริมการกีฬาในสถานศึกษากับชุมชน

อภิปรายผลการวิจัย

1. ระดับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 กรณีศึกษาอำเภอโกสุมพิสัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

จากผลการวิจัย พบว่า ระดับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 กรณีศึกษาอำเภอโกสุมพิสัย โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ ที่ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้เป็นเพราะว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความเข้าใจถึงบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2547 มากขึ้น ตลอดทั้งสถานศึกษามีการประชุมสัมมนาบทบาทหน้าที่อย่างทั่วถึง และมีการกระจายอำนาจจากส่วนกลางมายังสถานศึกษา มีความคล่องตัว มีอิสระในการบริหารจัดการตามหลักของการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School Base Management : SBM) เป็นการสร้างรากฐาน และความเข้มแข็งให้กับสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพได้มาตรฐาน และสามารถพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 มาตรา 35 สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามมาตรา 34(2) เฉพาะที่เป็นโรงเรียนมีฐานะเป็นนิติบุคคลเมื่อมีการยุบเลิกสถานศึกษามวรรคหนึ่งให้ความเป็นนิติบุคคลสิ้นสุดลง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ บุญมี เชาวะระกำ (2542 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัย พบว่า กรรมการโรงเรียนประถมศึกษามีระดับการปฏิบัติหน้าที่ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อภิเชษฐ์ พาที (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัย พบว่า เมื่อจำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า โรงเรียนขนาด กลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่ มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ อายุป๋าน สยามประโคน (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาระดับการปฏิบัติงาน ตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอน ช่วงชั้นที่ 1-3 ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอ หนองกุงศรี ผลการวิจัย พบว่า การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ในเขตอำเภอหนองกุงศรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 กรณีศึกษาอำเภอโกสุมพิสัย จำแนกตามขนาดโรงเรียน และสถานภาพ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

จากผลการวิจัย พบว่า

Kajabhat Mahasarakham University

2.1 การปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 กรณีศึกษาอำเภอโกสุมพิสัย ระหว่าง โรงเรียนขนาดเล็ก และโรงเรียนขนาดใหญ่ โดยภาพรวมและรายด้าน มีการปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคณะกรรมการโรงเรียนขนาดใหญ่มีการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่มากกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก และเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ ที่ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้เป็นเพราะว่า โรงเรียนขนาดใหญ่มีปัจจัยเกื้อหนุนการปฏิบัติงานแก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอโกสุมพิสัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มหาสารคาม เขต 1 หลายประการคือ ความพร้อมในด้านบุคลากรในการประสานงาน การดำเนินงานตามโครงการ กิจกรรมที่สนองนโยบายคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระบบการบริหารงาน และงบประมาณ ส่วนโรงเรียนขนาดเล็กมักจะอยู่ในชนบทที่ห่างไกล จากตัวเมือง ตลอดจนมีข้อจำกัดในด้านบุคลากร งบประมาณ และเทคโนโลยีที่ทันสมัย ในการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อุดลย์ศักดิ์ บุญเอนก (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัย พบว่า คณะกรรมการ

สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนประถมศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกัน มีการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการ โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ พบว่า โรงเรียนที่มีขนาดใหญ่ มีการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษา แตกต่างจากโรงเรียนขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อภิเชษฐ์ พาลี (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัย พบว่า ระดับการปฏิบัติงานตามขนาดโรงเรียนปรากฏว่า มีการปฏิบัติงานโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยโรงเรียนขนาดใหญ่มีการปฏิบัติงานสูงกว่าโรงเรียนขนาดกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนการปฏิบัติงานของโรงเรียนขนาดใหญ่กับขนาดเล็ก และโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก ไม่มีความแตกต่างกัน

2.2 การปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 กรณีศึกษาอำเภอโกสุมพิสัย ระหว่างผู้แทนครู และผู้แทนชุมชน โดยภาพรวมและรายด้าน มีการปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคณะกรรมการที่เป็นผู้แทนครูมีการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่มากกว่าคณะกรรมการที่เป็นผู้แทนชุมชน และเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ที่ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้เป็นเพราะว่า คณะกรรมการที่เป็นผู้แทนครูเป็นบุคลากรที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียน มีภารกิจหลักในการจัดการเรียนการสอน และงานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย ประกอบกับผลจากการกระจายอำนาจตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่กำหนดให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่กำกับ และส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสถานศึกษา เสนอแนวทางและมีส่วนร่วมในการจัดการด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านบริหารทั่วไป ไปยังสถานศึกษาโดยตรง จึงมีผลทำให้ผู้บริหารและครูมีความตระหนักและเข้าใจบทบาทหน้าที่และมีส่วนร่วมมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พิทักษ์ จอมเมือง (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการศึกษาการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ผลการวิจัย พบว่า การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการโรงเรียนประถมศึกษา ที่มีสถานภาพต่างกัน โดยส่วนรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้บริหารและข้าราชการครูในโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยของการปฏิบัติงานสูงกว่าผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้ปกครองนักเรียน และศิษย์เก่าของ

โรงเรียน และผู้ทรงคุณวุฒิ มีค่าเฉลี่ยของการปฏิบัติงานสูงกว่าผู้ปกครองนักเรียนและศิษย์เก่าของโรงเรียน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ บุญมี เชาระกำ (2542 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษากการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัย พบว่า การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการโรงเรียนประถมศึกษาที่มีสภาพต่างกัน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุเมศวร์ พรหมมินทร์ (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกระบี่ ผลการวิจัย พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีตำแหน่งต่างกัน ปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่ พบว่า ตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติงานแตกต่างกับคณะกรรมการตำแหน่งอื่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยที่ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติงานมากกว่าคณะกรรมการตำแหน่งอื่น คู่อื่นไม่พบความแตกต่าง และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประมวล อัครชาติศรี (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสถานศึกษาที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ศึกษาเฉพาะกรณี อำเภอแกลง ผลการวิจัย พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีสถานภาพต่างกัน มีระดับการปฏิบัติงานโดยรวมทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า คณะกรรมการที่มีสถานภาพต่างกันมีระดับการปฏิบัติงานแตกต่างกันทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 กรณีศึกษาอำเภอโกสุมพิสัย

จากผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 กรณีศึกษาอำเภอโกสุมพิสัย ดังนี้

3.1 ด้านวิชาการ เห็นว่า ขาดการส่งเสริมและอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นยังไม่บรรลุวัตถุประสงค์ ดังนั้น ควรนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามามีบทบาทในการจัดการเรียนการสอนและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และควรวางมาตรการเพิ่มขึ้น

พร้อมทั้งปฏิบัติให้เป็นรูปธรรมมากกว่านี้

3.2 ด้านงบประมาณ เห็นว่า งบประมาณมีน้อยไม่เพียงพอ และการจัดสรรงบประมาณล่าช้าไม่ทันการบริหารจัดการ ดังนั้น ควรจัดสรรงบประมาณให้เป็นไปตามแผนและโปร่งใส

3.3 ด้านการบริหารงานบุคคล เห็นว่า ครูปฏิบัติการสอนไม่ตรงตามวิชาเอก ดังนั้น ควรจัดครูให้ทำการสอนตรงกับความรู้ความสามารถ

3.4 ด้านการบริหารทั่วไป เห็นว่า ครูไม่ค่อยผูกพันกับชุมชน ดังนั้น ควรมีการส่งเสริมการกีฬาในสถานศึกษากับชุมชน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการผลการวิจัยที่ค้นพบ มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับงานทางการศึกษา หลายหน่วยงานที่สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการบริหารงาน ดังต่อไปนี้

1.1 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรจัดสวัสดิการให้แก่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ค่าเบี้ยเลี้ยงการประชุม หรือ ค่าตอบแทนอื่น เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน

1.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และ โรงเรียน ควรส่งเสริม สนับสนุนให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ไม่ใช่ผู้แทนครูได้ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม ให้มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทของตนเองให้สูงขึ้น เพื่อจะได้นำสิ่งที่ได้รับมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการจัดการศึกษา

1.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และ โรงเรียนควรชี้แจงเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ให้คณะกรรมการและชุมชน ได้ทราบและเข้าใจอย่างชัดเจน

1.4 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรเน้นความสัมพันธ์ของสถานศึกษากับชุมชนให้เด่นชัด รวมถึงการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้เกิดประโยชน์มากที่สุด

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการศึกษาเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.2 ควรศึกษาความคาดหวังในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
Rajabhat Mahasarakham University